

dwaars

Schokvast

Het is een verhit najaar geweest voor het CDA. De analyses over het hoe en waarom hiervan laat ik graag aan anderen over. Maar feit is dat in de ogen van de meesten het binnenbrandje vrij plotseling uitbrak en evenzo snel weer was geblust. Het is begrijpelijk dat het CDA nu zo snel mogelijk verder wil, de toekomst in. Maar voordat het de draad weer oppakt, dient het CDA op z'n minst bij het moment stil te staan, de nieuwe uitgangspositie te bepalen. Waar waren we half september gebleven, waar staan we nu en waar willen we naar toe?

Het CDA was in een rap tempo aan het vernieuwen, het had in dat opzicht zelfs een voorsprong weten op te bouwen ten opzichte van de andere partijen. Deze ontwikkeling geldt in de eerste plaats ons richtingsgevoel. Hans Hillen beschreef het treffend in zijn opiniebijdrage voor de NRC van 1 oktober jl. Partij, Wetenschappelijk Instituut en fractie hebben de laatste jaren zeer eendrachtig samengewerkt aan een fundamentele herijking van de programmatuur. Op tal van beleidsterreinen is het CDA de laatste twee jaar regering en regeringspartijen vóór geweest met keuzes en analyses, en veel van die inzichten zijn of worden inmiddels door de regeringspartijen, de SER of de ambtenarij overgenomen of serieus onderzocht.

hiervan is ten behoeve van het verkiezingsprogramma een 'Competitie van Ideeën' georganiseerd via het internet. De verzorging en begeleiding van deze ontwikkeling vergt veel zorg en tijd, maar de computer is een uitgelezen instrument om mensen te activeren en te betrekken bij de politiek en bij het CDA in het bijzonder.

De vernieuwing binnen het CDA wordt ook getekend door het besef dat het CDA meer gebruik moet maken van de ideeën en talenten van zijn leden. Alle leden moeten binnen de partij tot hun recht kunnen komen. Dat mag niet blijven hangen in een statutenbezigheid. Er moet een beweging in gang worden gezet van CDA'ers die zich afvragen welke bijdrage zij

Centraal in dit vernieuwende gedachtengoed staat

kunnen leveren aan de vernieuwing van de partij. In

Centraal in dit vernieuwende gedachtengoed staat de herijking van de verantwoordelijkheidsverdeling. Thema's als solidariteit en eigen initiatief, zelfzorg en pluriformiteit krijgen op een eigentijdse en christen-democratische wijze vorm en inhoud. Wetten, regels en beleid moeten niet in de weg zitten, maar juist tot een vitale samenleving uitnodigen. Dit vraagt om politiek met visie en lef. Het is een lijn van 'durven loslaten' en niet blijven hangen in oude automatismen. Met deze bagage hebben partij en fractie verschillende voorstellen gelanceerd, waaronder een christen-democratische oplossing voor de armoedeval (*Gericht en Rechtvaardig*, 2000), een sociale vlaktax (*Evenredig en rechtvaardig*, 2001), een levensloopstelsel (*De druk van de ketel*, 2001) en een zorgstelsel dat meer op vraag gericht is (*Naar meer menselijke maat*, 2000).

Het is een lijn die ons houvast biedt en die inmiddels voldoende in de partij is geworteld om los van alle gekrakeel stand te houden. Daarbij heeft onze nieuwe fractievoorzitter aan de wieg gestaan van dit solide, vernieuwende gedachtengoed.

Vernieuwend was het CDA niet alleen wanneer het ging om de verdere uitwerking van het gedachten-goed, maar ook op andere punten.

Regelrecht revolutionair binnen partijpolitiek Nederland was de snelle ontwikkeling van digitale middelen, zoals een geavanceerde website en een 'intranet' die de (digitale) leden niet alleen een discussieplatform, maar ook een mogelijkheid voor effectieve onderlinge communicatie biedt. In het verlengde

kunnen leveren aan de vernieuwing van de partij. In dat kader zagen wij binnen het CDA allerlei nieuwe initiatieven ontstaan. Neem de platforms, zoals het Ouderenplatform, of de vele nieuwe lokale en regionale werk- en discussiegroepen. Ook het Centrum voor Politiek, Religie en Zingeving mag niet onvermeld blijven, evenmin als de vernieuwing van het Vrouwenbe-raad en de zogenoemde Dertigersgroepen die jonge mensen in een tamelijk informele *setting* samenbrengen.

Bezien wij de nieuwe uitgangspositie van het CDA dan kunnen wij concluderen dat het CDA een moderne, frisse partij aan het worden is, een partij met lef en inhoud. De wisseling van de wacht hoeft niet ten koste te gaan van deze ontwikkeling. Integendeel! Vernieuwing is pas echt en blijvend, wanneer deze niet (meer) afhankelijk is van personen.

Bovenbeschreven vernieuwing, niet alleen qua inhoud, maar ook wat betreft de organisatie van de partij, moet het CDA dus doorzetten. De partij heeft een voorsprong opgebouwd, die het niet meer mag verliezen. Het is de opdracht voor het CDA om dit pad van vernieuwing snel weer op te pakken en met dit besef de toekomst in te kijken.

mr. N.J. van Vroonhoven-Kok